

Judikatūras krājums

Lieta C-354/13

Fag og Arbejde (FOA)
pret
Kommunernes Landsforening (KL)

(Retten i Kolding lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Sociālā politika — Atlaišana — Iemesls — Darba ņēmēja aptaukošanās — Vispārējs nediskriminācijas aptaukošanās dēļ princips — Neesamība — Direktīva 2000/78/EK — Vienlīdzīga attieksme nodarbinātības un profesijas jomā — Pilnīgs aizliegums diskriminēt invaliditātes dēļ — “Invaliditātes” esamība

Kopsavilkums – Tiesas (ceturtā palāta) 2014. gada 18. decembra spriedums

1. *Eiropas Savienības tiesības — Principi — Vienlīdzīga attieksme — Vienlīdzīga attieksme nodarbinātības un profesijas jomā — Direktīva 2000/78 — Diskriminācijas aizliegums — Piemērošanas joma — Diskriminācija aptaukošanās dēļ — Izslēgšana — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — Piemērošanas joma — Atlaišana, kuras šķietamais pamats ir aptaukošanās — Izslēgšana*

(LESD 10. un 19. pants; Padomes Direktīvas 2000/78 1. pants)

2. *Sociālā politika — Vienlīdzīga attieksme nodarbinātības un profesijas jomā — Direktīva 2000/78 — Aizliegums diskriminēt invaliditātes dēļ — Invaliditātes jēdziens — Tāda darba ņēmēja aptaukošanās, kurš nespēj vai tikai ierobežotā mērā spēj darīt savu darbu ilgā laikposmā — Ietveršana*

(Padomes Direktīvas 2000/78 preambulas 16. apsvērums un 1. un 5. pants)

1. Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tajās attiecībā uz nodarbinātību un profesiju nav nostiprināts vispārējs nediskriminācijas princips konkrēti aptaukošanās dēļ.

Šajā ziņā ir jākonstatē, ka nevienā LES un LESD tiesību normā nav ietverts diskriminācijas aizliegums konkrēti aptaukošanās dēļ. It īpaši ne LESD 10. pantā, ne arī LESD 19. pantā nav atsauces uz aptaukošanos.

Arī Savienības atvasinātajās tiesībās nav nostiprināts nediskriminācijas aptaukošanās dēļ princips attiecībā uz nodarbinātību un profesiju. Konkrēti Direktīvā 2000/78, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, aptaukošanās nav minēta kā diskriminācijas iemesls. Tādējādi Direktīvas 2000/78 piemērošanas joma nav pēc analogijas jāpaplašina, to attiecinot uz diskrimināciju tādu iemeslu dēļ, kas nav izsmēloši uzskaitīti tās 1. pantā. Līdz ar to aptaukošanās pati par sevi nevar tikt uzskatīta par iemeslu, kas pastāv papildus tiem, kuru dēļ diskriminācija ir aizliegta ar Direktīvu 2000/78.

Visbeidzot pamatoti nav arī attiecībā uz šādu situāciju, kas ir saistīta ar atlaišanu, kuras šķietamais pamats ir aptaukošanās, piemērot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas tiesību normas.

(sal. ar 33., 35.–40. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Direktīva 2000/78, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, ir jāinterpretē tādējādi, ka darba ņēmēja aptaukošanās ir “invaliditāte” šīs direktīvas izpratnē, ja šis stāvoklis rada ierobežojumu, kurš it īpaši izriet no ilgstošiem fiziskiem, mentāliem vai psihiskiem traucējumiem, kas mijiedarbībā ar dažādiem šķēršļiem var apgrūtināt attiecīgās personas pilnvērtīgu un efektīvu dalību profesionālajā dzīvē vienlīdzīgi ar citiem darba ņēmējiem.

Faktiski, pirmkārt, atzīt, ka minētā direktīva varētu būt piemērojama atkarībā no tā, kāds ir invaliditātes cēlonis, nozīmētu radīt pretrunu ar pašu tās mērķi – efektīvi nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi.

Turklāt invaliditātes jēdziens Direktīvas 2000/78 1. panta izpratnē ir jādefinē, pirms tiek noteikti un izvērtēti tās 5. pantā paredzētie atbilstošie darba vietas izveidošanas pasākumi. Atbilstoši šīs direktīvas preambulas 16. apsvērumam šādu pasākumu mērķis ir ievērot invalīdu vajadzības, tāpēc tie ir invaliditātes jēdziena sekas, nevis to veidojošs elements. Līdz ar to apstāklis, ka attiecībā uz personu šādi darba vietas izveidošanas pasākumi nebija veikti, vien nav pietiekams, lai uzskatītu, ka minētā persona nevarētu būt invalīds minētās direktīvas izpratnē.

Turklāt aptaukošanās pati par sevi nav invaliditāte Direktīvas 2000/78 izpratnē. Turpretim gadījumā, ja konkrētos apstākļos šis stāvoklis rada ierobežojumu, kas izriet it īpaši no fiziskiem, mentāliem vai psihiskiem traucējumiem, kuri mijiedarbībā ar dažādiem šķēršļiem var apgrūtināt šī darba ņēmēja pilnvērtīgu un efektīvu dalību profesionālajā dzīvē vienlīdzīgi ar citiem darba ņēmējiem, un ja šis ierobežojums ir ilgstošs, šāds stāvoklis ietilpst jēdzienā invaliditāte Direktīvas 2000/78 izpratnē.

Šāds gadījums būtu it īpaši tad, ja darba ņēmēja aptaukošanās apgrūtinātu attiecīgās personas pilnvērtīgu un efektīvu dalību profesionālajā dzīvē vienlīdzīgi ar citiem darba ņēmējiem ierobežotu pārvietošanās spēju dēļ, vai tāpēc, ka šai personai piemīt patoloģijas, kas viņai traucē veikt darbu vai kas rada apgrūtinājumu viņas profesionālās darbības veikšanā.

(sal. ar 55., 57.–60. un 64. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)